

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Spacerkiem po Sosnowcu

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Jako częsty bywalec Sosnowca lubię odwiedzać zabytki i miejsca związane z jego interesującą historią, mającą korzenie w XI/XII wieku, kiedy to w sosnowej puszczy istniało tu „centrum” hutnictwa ołowiu i srebra, co potwierdzają odkryte w prowadzonych pracach archeologicznych pozostałości po piecach hutniczych.

Z samą nazwą związana jest opowieść mówiąca o wsi noszącej nazwę Sosnowice, która dzięki korzystnemu ułożeniu w tzw. trójkącie granic zwanym Trójkątem Trzech Cesarzy, zyskała przywilej stacji granicznej nitki Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej prowadzącej do Królestwa Prus. Miejsce ze zrozumiałych względów stało się zalążkiem miasta, ponieważ z racji roli jaka mu przypadła, powstała tu cała infrastruktura niezbędna do spełniania zadań stacji granicznej. Wybudowano tu w stylu neoklasycznym piętrowy budynek dworca, perony, bocznicę czy magazyny.

Sosnowiec ma swoją specyfikę i zawsze znajdował właściwe miejsce w każdej epoce będąc znanym i uznanym w Zagłębiu. W tej „stolicy Czerwonego Zagłębia” zachowało się wiele ciekawych dokumentujących historię zabytków, wartych odwiedzenia i obejrzenia. Można tu zobaczyć cerkiew prawosławną, zabytkowe kościoły katolickie, charakterystyczne zabytkowe budownictwo przemysłowe, pałace i zamki.

Nie brakuje ciekawostek z barwnego życia sławnych i zasłużonych dla naszej kultury i polityki ludzi, takich jak Pola Negri, Jan Kiepura, Marta Eggerth, Władysław Szpilman, Bogdan Suchodolski, czy Edward Gierek. Spacer ulicami Sosnowca pokazuje zmiany postępujące w miarę upływu czasu, co uzasadnia konieczność dbania o materialne pozostałości je dokumentujące.

Program wycieczki

Sosnowiec

Wczesnośredniowieczny gródek rycerski i osada hutnicza

Nieopodal kościoła św. Joachima i osiedla przy ulicy Długosza w Zagórzcu można natrafić na niepozorny pagórek porośnięty drzewami i krzewami. Podstawa pagórka ma kształt zbliżony do koła o średnicy 23-25 m. Otacza go szeroka na cztery metry fosa, która zasilana była wodą ze źródła Potoku Zagórskiego bijącego u podnóża pagórka. Ujęte w betonową cembrowinę źródło warto zobaczyć, jest w dalszym ciągu czynne.

W rejonie wzgórza, na którym prawdopodobnie istniał niegdyś gródek rycerski, archeolodzy natrafili na ciekawe miejsce z pozostałościami wczesnośredniowiecznej osady. Odkrycie potwierdziło tezę o istnieniu na tym terenie (począwszy od XII w.) dużego ośrodka hutnictwa srebra i ołowiu. Podczas rozpoczętych latem 2009 roku wykopalisk natrafiono tu na bardzo bogatą warstwę kulturową, w której znaleziono duże ilości ceramiki, fragmentów naczyń, w tym naczyń szklanych. Wstępnie ich pochodzenie oceniono na XII i XIII w. Odkryto też fragmenty pieca hutniczego do wytopu srebra i ołowiu, duże ilości żużli, wytopiony ołów oraz dysze do sztucznego nawiewu.

Jest to kolejna już osada wczesnośredniowieczna, świadcząca o istnieniu ogromnego ośrodka hutnictwa srebra i ołowiu w rejonie dzisiejszego Zagłębia. Do tej pory takie osady znalezione zostały w Dąbrowie Górniczej Łośniu, Dąbrowie Górniczej Strzemieszycach, a także Przeczycach i Siewierzu.

50°18'07"N 19°10'50"E | na mapie:A

Sosnowiec

Zamek Sielecki (1620)

Zamek Sielecki (1620), spalony 1824, odbudowany 1832, restaurowany 1978-1979.

50°17'08"N 19°08'45"E | na mapie:B

Sosnowiec

Atmosfera pierwszych lat Sosnowca - ulica Floriańska

Są takie miejsca w Sosnowcu, gdzie można poczuć się jeszcze jak na początku XX w. Jednym z nich jest ulica Floriańska, wciśnięta w swej południowej części pomiędzy wielkie budynki fabryczne. Drewniana zabudowa i skromne kamieniczki rozsypujące się ze starości pamiętają czasy, gdy po bruku ulicy ciągnęły konno kozackie patrole.

50°17'22"N 19°08'15"E | na mapie:C

Sosnowiec

Dworzec kolejowy (1850-1857)

Dworzec kolejowy (1850-1857), dawna stacja graniczna Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Budynek stacji został wybudowany w latach 1839-1848 według projektu znanego architekta Enrico Marconiego, a dworzec był ostatnią stacją Drogi Żelaznej Królestwa Polskiego, które wchodziło w skład imperium rosyjskiego. Po drugiej stronie rzeki Białej Przemyśl znajdowała się monarchia austriacka, stąd też

miejsce to nazywano Granicą. W 1967 r. obiekt został wpisany do centralnego rejestru zabytków, jako jeden z najcenniejszych zabudowań kolejowych w Polsce. Obecnie trwają prace nad odrestaurowaniem obiektu.

50°15'44"N 19°16'10"E | na mapie:D

Sosnowiec

Cerkiew Prawosławna pw. św. Wiery, Nadziei, Luby i matki ich Zofii

Śląsk nie jest kojarzony z prawosławiem i niecodziennym faktem jest świątynia w Sosnowcu, sztandarowym mieście „Czerwonego Zagłębia”. W mieście tym „ukryła” się wśród zieleni Cerkiew Prawosławna pw. św. Wiery, Nadziei, Luby i matki ich Zofii. 15 sierpnia 1888 roku odbyło się uroczyste położenie kamienia węgielnego pod przyszły budynek cerkwi pw. św. Wiary, Nadziei, Luby i matki ich Zofii przy obecnej ulicy Kilińskiego. Budowa postępowała bardzo szybko i w 1889 r. powołano do życia parafię prawosławną w Sosnowcu poświęcając ją uroczystie. Jest to jedyna zachowana z trzech istniejących wcześniej prawosławnych budowli sakralnych w tym mieście oraz jedyna zachowana świątynia prawosławna w całej aglomeracji śląskiej. Z pozostałymi los rozprawił się bezwzględnie i w obu przypadkach, że zostały zniszczone z przyczyn politycznych.

50°16'52"N 19°07'39"E | na mapie:E

Sosnowiec

Neoromańska katedra Wniebowzięcia NMP (1893-1899)

Neoromańska katedra Wniebowzięcia NMP (1893-1899), z polichromią Włodzimierza Tetmajera i Henryka Uziembły. Nawy boczne są o połowę węższe i niższe od nawy głównej, Cała budowla zbudowana jest na planie krzyża łacińskiego.

50°16'29"N 19°07'55"E | na mapie:F

Sosnowiec

Dom, w którym mieszkała Pola Negri

Na początku 1919 roku swoją "przygodę" z Sosnowcem rozpoczęła Apolonia Chałupiec znana bardziej jako Pola Negri, późniejsza gwiazda Hollywoodu. Została zatrzymana podczas podróży z Warszawy do Berlina, wioząc niezgłoszoną do odprawy celnej kopię swojego pierwszego filmu Niewolnica zmysłów. W wyniku tego zajścia poznała komendanta sosnowieckiej policji Eugeniusza hr. Dąbskiego. Znajomość ta, choć krótka, zakończyła się małżeństwem w dniu 5 listopada 1919 roku, w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Wraz z małżonkiem oraz jego matką zamieszkała przy ul. Kołłątaja 6. Pobyt Poli Negri w Sosnowcu trwał zaledwie kilka miesięcy. W 1920 roku opuściła Sosnowiec. Na domu, w którym mieszkała, znajduje się pamiątkowa tablica.

50°16'27"N 19°07'23"E | na mapie:G

Sosnowiec

Dom Jana Kiepury

Jan Kiepura przyszedł na świat w Sosnowcu, w rodzinie piekarza. Urodził się przy ul. Majowej 6 na Pogoni, dzielnicy sosnowieckiej biedoty. Obecnie dom został odrestaurowany przez wielbicieli talentu słynnego tenora, a na jego froncie widnieje płyta pamiątkowa.

50°17'28"N 19°08'11"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): fot. tellmemore, fot. bastet78, tellmemore, , Jurek K, tellmemore, tellmemore, tellmemore

Trasa dodana przez: Jurek K

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
wtorek 16 grudnia 2025 00:47:32